

DIFFERENTIATIE

CTO-TIP voor de opvang van anderstalige nieuwkomers

Ook al schep je een krachtige leeromgeving in je les, dan zal het toch nog vaak nodig zijn om in de reguliere en/of in de onthaalklas te differentiëren als je de nieuwkomers bij de les wil betrekken. Maar hoe pak je dat aan?

ONDERSTEUNING TIJDENS DE LES

Heel wat van de moeilijkheden die nieuwkomers in de les ondervinden, kan je ondervangen door ondersteuning te bieden tijdens de les met:

- **visuele hulp:** aanwijzen, gebaren maken, concrete voorwerpen, prenten en foto's tonen, ...
- **talige hulp:** herhalen, herformuleren, omschrijven, strategieën aanreiken, betekenisonderhandeling, interactie met een medeleerling stimuleren...
- **digitale tools** zoals vertaalapps, opzoeken met google, Sprint, ...
- **mediëren:** leerlingen focussen op belangrijke informatie, een voorbeeldje maken samen met de leerling, aanknopen bij vorige leermomenten of voorkennis, leerlingen aanmoedigen en fouten relativeren, ...

HOE MOEILIK IS EEN TAAK?

Als je je lessen voorbereidt, is het goed om even stil te staan bij de vraag hoe moeilijk de taak is die de leerlingen zullen moeten uitvoeren. De moeilijkheid hangt af van:

- **de wereld van de taak** (concreet, abstract, bekend of niet, ..)
- **talige en/of visuele hulpmiddelen** (zijn er duidelijke illustraties, verklaringen voor schoolse termen, ...aanwezig?)
- **opdracht** (is deze duidelijk geformuleerd? welke output verwacht je van de leerlingen?)
- **tekst:** is de woordenschat, zinsbouw, structuur complex of niet? Lange of korte tekst?

Gebruik de moeilijkheidswijzer om een beter zicht te krijgen op de moeilijkheid van een taak.

KLASORGANISATIE

Door je klasorganisatie kan je de drempels voor de nieuwkomer ook verlagen:

- Laat de leerlingen wat meer per twee werken. Zorg dat er een taalsterke leerling naast de nieuwkomer zit, die indien nodig wat kan helpen.
- Schakel eventueel bij de moeilijkste vakken af en toe een tweede leerkracht of andere begeleider in in de klas (een onthaalleerkracht, een vrijwilliger, een ouder, ...)

DE TAAK AANPASSEN

Als ondersteuning niet voldoende is, kan je de taak voor de nieuwkomer aanpassen door:

- extra tijd te geven
- een andere vaardigheid te vragen (bijvoorbeeld luisteren in plaats van lezen door een opdracht voor te lezen)
- het verwerkingsniveau aan te passen: een andere opdracht voorzien (bijvoorbeeld in plaats van zelf een tekstje laten schrijven een invuloefening geven)
- taken vooraf zo te herwerken dat ze geen talige reactie vergen (een kruisje laten zetten, laten aanwijzen, ...)
- hen maar een gedeelte van de opdracht te laten oplossen of aan te duiden in welke paragraaf het antwoord staat zodat ze niet de hele tekst moeten lezen
- een schrijfo opdracht voor te structureren
- minder output te vragen van bepaalde leerlingen, bijvoorbeeld hen laten antwoorden op gesloten vragen
- minder vormelijke eisen te stellen

LEES MEER

Op onze website vind je nog meer tips:

- [Hoe bouw je een stijgende moeilijkheidsgraad in een leertraject in?](#)
- [Hoe zorg je in de onthaalklas voor voldoende differentiatie?](#)
- [Achtergrond en tips voor leerkrachten van de vervolgscholen](#)

Lees ook dit artikel:

- [Werken aan taalvaardigheid met anderstalige nieuwkomers: in de onthaalklas en de reguliere klas](#)

Mie Sterckx